

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1347

KARAR NO : 1983/187

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulunu içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Aydın Bazo

O L A Y : Ceyhan Toksif İş Sendikası'nın 9.8.1977 günü düzenlediği gece

de sanık konuşma yaparak (Bu günkü siyasi iktidarın temsilcileri Amerika'ya hizmet eden Rus köpekleridir. Bunlar namussuzdur. Halkımızı satanlardır. Bunlar halkımızın can düşmanlarıdır.) demek suretiyle hükümetin manevi şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif eylediği ve ayrıca bir kısım vatandaşları kürt ve azınlık diye tefrik ederek milli duyguları zayıflatmak yolunda propaganda yaptığı ileri sürülerek TCK.nun 159/1 125. maddeleri delaletiyle 172. maddeleri gereğince cezalandırılması isteniyse Ceyhan Sorgu Hakimliği'nce hakkında kamu davası açılmıştır.

Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi; 3.5.1979 gününde, esas 1977/357, karar 1979/132 sayı ile; sanığa atılı suçlardan yargılama yapmak sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine girdiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 3.4.1980 gününde, 1980/260-143 sayı ile; sanığın atılı suçlardan mahkumiyetine dair verdiği karar sanığın temyiz üzerine Askeri Yargıtay 3. Dairesinin 20.1.1981 gün, 1981/19-16 sayılı ilâmı ile (suğun sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesindeki irtibat koşulu da gerçekleşmediğinden davaya sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılamayacağı) gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar vermesi üzerine dava dosyası kendisine gelen Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi 19.3.1981 gününde, 1981/716-297 sayı ile; Askeri Yargıtay bozma ilâmına uyarak aynı gerekçe ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Suat Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Osman Kayacan ve Ergün Argon'un katılmaları ile yaptığı 27.4.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile davadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli

yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sarıya atılı suçlar, devletin varlığına yönelik olarak işlendiğinden Milli Güvenlik Konseyinin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve bu yönden sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir. Ancak suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmesi ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin alkoyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik biçimde bağlantılı olarak işlendiğini gösteren somut delile dosyada rastlanmaması bakımından 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulu gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 3.5.1979 günlü, esas 1977/357, karar 1979/132 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 27.4.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Kenan Terzioğlu	İsmail Oğuz	Nevzat Doğan	Ali Suat Erkeç

Üye	Üye	Üye
Yaşar Çiftçi	Osman Kayacan	Ergun Arslan